



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO.410.001.08.2017

P/17/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

ul. Kilińskiego 210, 90-980 Łódź

T +48 42 239 32 00, F +48 42 239 32 90

llo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/17/001 - Wykonanie budżetu państwa w 2016 r.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi
Kontroler	Andrzej Pietrzyk, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLO/1/2017 z dnia 2 stycznia 2017 r. (dowód: akta kontroli str. 1)
Jednostka kontrolowana	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu, ul. Kaliska 6B, 99-400 Łowicz (dalej: „MOPS” lub „Ośrodek”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marek Dziedziela, Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej od dnia 16 maja 1996 r. (dowód: akta kontroli str. 12)

II. Wprowadzenie

Przedmiotem kontroli była ocena wykorzystania w 2016 r. wybranych dotacji celowych przekazanych z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej, obejmujących:

- świadczenia wychowawcze stanowiące wsparcie rodziny w ramach programu *Rodzina 500+*¹ (dotacja w dziale 852 Pomoc społeczna, rozdział 85211 Świadczenie wychowawcze),
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego² (część dotacji ujętej w dziale 852, rozdział 85212 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego).

Na realizację skontrolowanych zadań MOPS wydatkował w 2016 r. dotacje w kwocie łącznej 13.762,7 tys. zł (odpowiednio 12.188,2 tys. zł i 1.574,5 tys. zł dla kolejnych z ww. kategorii zadań). Wykonanie wydatków na zadania realizowane w ramach programu *Rodzina 500+* wynosiło 99,5%, a w zakresie funduszu alimentacyjnego 99,9%³ planu po zmianach.

Pracownicy MOPS realizowali ww. zadania na podstawie upoważnień udzielonych przez Burmistrza Miasta Łowicza oraz statutu i regulaminu organizacyjnego Ośrodka.

III. Ocena kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba kontroli ocenia pozytywnie⁴ wykorzystanie przez MOPS badanych dotacji. Ośrodek występował o przekazywanie dotacji na podstawie faktycznego zapotrzebowania. Otrzymane dotacje wykorzystane zostały zgodnie z przeznaczeniem, tj. na obsługę i wypłatę świadczeń wychowawczych w ramach

Ocena i jej
uzasadnienie

¹ Program wprowadzony ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2016 r., poz. 195 ze zm.) - dalej „uppwd”.

² Zadania realizowane przez MOPS na podstawie ustawy z 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2016 r., poz. 169 ze zm.), dalej „ustawa o alimentach”.

³ Dane ustalone dla rozdz. 85212.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, opisowa, negatywna.

programu *Rodzina 500+* oraz świadczeń alimentacyjnych. Świadczenia te przyznawane były w prawidłowy sposób i terminowo wypłacane. Niewykorzystane do końca 2016 r. kwoty dotacji zostały terminowo zwrócone na rachunek Urzędu Miejskiego w Łowiczu. Dane dotyczące wykorzystania badanych dotacji zostały rzetelnie przedstawione w sprawozdaniu budżetowym oraz w sprawozdaniach rzeczowo - finansowych.

IV. Wyniki kontroli

Opis stanu
faktycznego

W planie finansowym MOPS na 2016 r. uwzględniono dotacje na zadania z zakresu administracji rządowej zlecone gminom w kwotach wynikających z przekazanej przez Wojewodę Łódzkiego informacji, o której mowa w art. 148 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁵. Na tej podstawie na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego zaplanowano w rozdziale 85212 kwotę 6.083,8 tys. zł. W trakcie roku budżetowego dotacja ta została zwiększona wynikowo do 7.223,7 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 108-132)

Podstawę ujęcia w planie finansowym MOPS wydatków na realizację programu *Rodzina 500+*⁶ stanowiła decyzja Wojewody Łódzkiego z dnia 22 lutego 2016 r. o zwiększeniu planu dotacji celowych na 2016 r. dla gmin województwa łódzkiego. Na jej podstawie dla Miasta Łowicza przewidziano w rozdz. 85295 środki w wysokości 45 tys. zł, w tym 20 tys. zł na wydatki bieżące (§ 2010) oraz 25 tys. zł na wydatki i zakupy inwestycyjne (§ 6310). Środki na realizację programu *Rodzina 500+* w wysokości 10.094,6 tys. zł wprowadzono do planu finansowego MOPS na podstawie decyzji Wojewody Łódzkiego z dnia 1 kwietnia 2016 r. W wyniku zmian dokonanych decyzjami Wojewody Łódzkiego łączny plan wydatków na realizację programu *Rodzina 500+* zwiększono wynikowo do kwoty 12.250,5 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 79, 113-130, 390-409)

Ośrodek występował o przekazywanie kwot na realizację zadań z zakresu udzielania i obsługi świadczeń z funduszu alimentacyjnego (rozdz. 85212) oraz na realizację programu *Rodzina 500+* (rozdz. 85211) zgodnie z faktycznym zapotrzebowaniem. W wyniku realizacji zadań i zgłaszanego sukcesywnie zapotrzebowania na środki finansowe, ŁUW dokonywał zwiększenia planu dotacji dla Miasta Łowicza. W konsekwencji zmianie ulegał plan finansowy MOPS. Środki z dotacji przekazywane były przez Urząd Miejski w Łowiczu w miesięcznych transzach, w terminach i kwotach umożliwiających prawidłową realizację zadań.

(dowód: akta kontroli str. 85-96, 104, 141-281)

W 2016 r. w MOPS złożono 2.309 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia rodzinnego oraz 221 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego, z czego odpowiednio 2.121 (91,9%) i 210 (95%) zakończonych zostało wydaniem decyzji o przyznaniu świadczenia. Negatywne rozpatrzenie wniosków (odpowiednio 185 i 11) wynikało głównie z przekroczenia kryterium

⁵ Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 ze zm., dalej „ustawa o finansach publicznych”.

⁶ Wydatki związane z realizacją *Programu Rodzina 500+* były początkowo ujmowane w dziale 852, rozdziale 85295 Pozostała działalność, a następnie w dodanym w trakcie roku rozdziale 85211 Świadczenie wychowawcze.

dochodowego⁷. W przypadku programu *Rodzina 500+* istotną przyczyną decyzji odmownych było również wnioskowanie na dziecko niebędące w składzie rodziny. Spośród wniosków zakończonych wydaniem decyzji pozytywnych, szczegółowej analizie poddano 30 wniosków (1,4%) o ustalenie prawa do świadczenia rodzinnego oraz 15 (7,1%) dotyczących świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Kontrola wykazała, że wszystkie wnioski spełniały wymogi formalne, a świadczenia przyznawane były osobom uprawnionym do uzyskania danego rodzaju pomocy, na właściwy okres i we właściwie ustalonej kwocie (w przypadku świadczeń alimentacyjnych). Wyплаcone na podstawie badanych decyzji świadczenia w wysokości odpowiednio 170,8 tys. zł⁸ i 92,5 tys. zł zostały terminowo przekazane na rachunki świadczeniobiorców.

(dowód: akta kontroli str. 104, 106-107)

W 2016 r. na wypłatę świadczeń wychowawczych oraz pokrycie kosztów ich obsługi wydatkowano 12.188,2 tys. zł (99,5% planu po zmianach), z tego na wypłatę świadczeń uprawnionym osobom 11.951,1 tys. zł (wsparciem objęto 1.998 rodzin, którym przyznano świadczenia na 2.903 dzieci). Pozostałą kwotę (237,1 tys. zł) stanowiły koszty obsługi funduszu, które zgodnie z art. 52 uppwd stanowiły 2% otrzymanej dotacji.

Na realizację zadań związanych ze świadczeniami z funduszu alimentacyjnego wydatkowano w 2016 r. 1.574,5 tys. zł, tj. o 59,9 tys. zł (3,7%) mniej niż w roku poprzednim (1.634,40 tys. zł)⁹. Z tego na wypłatę świadczeń uprawnionym osobom wydatkowano 1.528,7 tys. zł (wsparciem objęto 226 rodzin, którym przyznano świadczenia na 338 dzieci). Pozostałą kwotę (45,8 tys. zł) stanowiły wydatki na sfinansowanie kosztów działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych i kosztów obsługi świadczeń, które - zgodnie z art. 31 ust. 3 ustawy o alimentach - stanowiły 3% otrzymanej dotacji.

(dowód: akta kontroli str. 40-48, 52-73, 130-132)

Niewykorzystane dotacje w rozdz. 85211 (62.2 tys. zł) i 85212 (4,5 tys. zł) MOPS zwrócił na rachunek Urzędu Miejskiego w Łowiczu w dniach 28 i 30 grudnia 2016 r., tj. w terminie określonym w art. 168 ust. 6 upg.

(dowód: akta kontroli str. 49-51)

Na koniec 2016 r. zadłużenie dłużników funduszu alimentacyjnego (wraz z odsetkami) wynosiło 10.447,1 tys. zł i zmalało w porównaniu do stanu na koniec 2015 r. (10.779,1 tys. zł) o 332 tys. zł (3,1%). Analiza pięciu spraw wykazała, że działania te w stosunku do dwóch dłużników okazały się nieskuteczne, a w przypadku trzech dłużników wyegzekwowano w 2016 r. kwotę 3,8 tys. zł. Środki te zostały zaliczone na zwrot należności¹⁰. W skontrolowanych sprawach MOPS podejmował działania wobec dłużników alimentacyjnych bez zbędnej zwłoki. Łącznie w 2016 r. od dłużników alimentacyjnych wyegzekwowano 111,3 tys. zł (7,3% środków na świadczenia alimentacyjne wypłacone w tym okresie).

(dowód: akta kontroli str. 81-82, 105-107, 282-291, 410-423)

⁷ Odpowiednio 800 zł lub 1.200 zł dla programu *Rodzina 500+* lub 750 zł miesięcznie na osobę w rodzinie dla funduszu alimentacyjnego.

⁸ Kwoty te stanowiły odpowiednio 1,4% i 6,1% ogółu środków wydatkowanych na te świadczenia.

⁹ Zmniejszenie wydatków wynikało z wydania mniejszej ilości decyzji dotyczących wypłaty świadczeń.

¹⁰ Odsetki z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego.

Sprawozdania rzeczowo-finansowe z realizacji objętych kontrolą zadań sporządzane były zgodnie ze wzorami określonymi w rozporządzeniach Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie sprawozdań z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów¹¹ oraz z dnia 18 lutego 2016 r. w sprawie sprawozdań rzeczowo - finansowych z wykonywania zadań z zakresu świadczenia wychowawczego¹². Sprawozdania te były terminowo przekazywane do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi.

(dowód: akta kontroli str. 83-96, 141-291)

Sprawozdanie Rb-50 za IV kwartał 2016 r. o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami przekazano do Urzędu Miejskiego w Łowiczu z zachowaniem terminu wskazanego w załączniku nr 44 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹³, według wzoru określonego w załączniku nr 29 do tego rozporządzenia. Dane wykazane w sprawozdaniu były zgodne z danymi wynikającymi z uchwały budżetowej, z uwzględnieniem zmian wynikających z zawiadomień dysponenta oraz z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej MOPS.

(dowód: akta kontroli str. 37-39, 83-84)

*Ustalone
nieprawidłowości
i uwagi*

W działalności MOPS w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości i nie wniesiono uwag.

V. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁴, zwanej dalej „ustawą o NIK”, odstępuje od formułowania wniosków pokontrolnych.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

*Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń*

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi.

¹¹ Dz. U. z 2015 poz. 2324.

¹² Dz. U. z 2016 poz. 212.

¹³ Dz. U. z 2016 r., poz. 1015 ze zm.

¹⁴ Dz. U. z 2015 r. poz. 1096 ze zm.

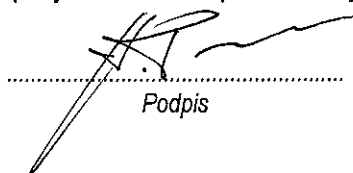
Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Łódź, dnia 13 marca 2017 r.

Kontroler:

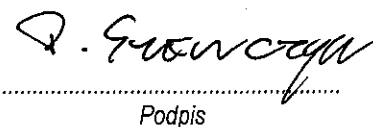
Andrzej Pietrzyk
Specjalista kontroli państwowej



Podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi

Dyrektor
Przemysław Szewczyk



Podpis

ELQ9.
10.03.2017 r.

